



Nízkoúrovňové programování

## Nástroje pro ladění

Petr Krajča



Katedra informatiky  
Univerzita Palackého v Olomouci

- debugger (gdb)
- kontrola práce s pamětí (valgrind)
- profiler (gprof)

- konzolová aplikace
- „netradiční” ovládání
- nutné program přeložit s informacemi pro debugger, parametr gcc -g

## spuštění

- `gdb program` // spustí debugger pro program
- `run, r` // spustí ladění programu
- `run arg1 arg2 ...` // spustí ladění programu se zadanými argumenty

## ukončení

- `quit, q` // ukončí debugger
- `kill, k` // ukončí laděný program

## procházení obsahu souborů

- `list, l` // zobrazí aktuální místo v kódu
- `list file:n` // zobrazí obsah zadaného souboru od řádku `n` a nastaví jej jako aktuální

## obsah proměnných

- `print, p` // zobrazí obsah zadané proměnné
- `print/x, p/x` // zobrazí obsah zadané proměnné v hexadecimální soustavě
- `info locals` // zobrazí obsah lokálních proměnných

## breakpointy

- `break, b` // nastaví breakpoint na dané místo, např.
  - `b get_foo` // při vstupu do funkce `get_foo`
  - `b 42` // na řádku 42 v aktuální souboru
  - `b bar.c:42` // na řádku 42 v souboru `bar.c`
- `delete, d` // odstraní breakpoint s daným číslem (alternativně příkazy `disable/enable`)

## krokování

- `step, s` // další krok (vstupuje do funkcí, *step into*)
- `next, n` // další krok (nevstupuje do funkcí, *step over*)
- `finish, fin` // vyskočení z funkce
- `continue, c` // pokračuje v provádění programu

- backtrace, bt // zobrazí zásobník volání (call stack)
- backtrace full, bt f // zobrazí zásobník volání včetně lokálních proměnných
- frame, f // přepne aktuální volací rámec (dle čísla z backtrace)

## analýza spadnulého programu

- „Segmentation fault (**core dumped**).”
- soubor core v aktuálním adresáři (nebo jinde, viz systemd)
- ulimit -c unlimited
- gdb foo core
- analýza zásobníku volání, paměti, ...

- kontrola práce s pamětí
- interpretuje kód a hlídá přístup do paměti
- výrazně pomalejší než kód prováděný přímo CPU
- hlídá
  - uniklou paměť (memory leak)
  - práci s nealokovanou nebo uvolněnou pamětí
  - práci s neinicializovanou pamětí

## příklady užití

```
valgrind ./foo
```

```
valgrind --leak-check=full ./foo
```

```
valgrind --track-origins=yes ./foo
```

- umožňuje identifikovat úzká hrdla v programu (počet volání, čas strávený ve funkci)
- přepínač gcc -pg
- spuštěný program generuje soubor gmon.out
- prohlížení pomocí nástroje gprof foo

- vyberte si vhodnou složitější datovou strukturu (hash tabulka, AVL/23/RB-strom)
- implementujte ji tak, aby podporovala operace vložení páru klíč-hodnota, vyhledání hodnoty podle klíče, odstranění páru dle zadaného klíče
- při programování/ladění použijte nástroje GDB a valgrind
- naplňte strukturu větším množstvím dat a vyzkoušejte profiler